

SELETUSKIRI

Põllumajandusministri määruse „Kalapüügi- või vesiviljelustoodete tootja või töötaja koolitustoetus” eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse kalandusturu korraldamise seaduse § 44 lõike 1 alusel. Määrusega kehtestatakse koolitustoetuse (edaspidi *toetus*) taotlemise ja taotluse menetlemise kord.

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Põllumajandusministeeriumi kalamajandusosakonna turukorralduse ja kaubanduse büroo peaspetsialist Maarja Purik (tel 625 6223), juriidilise ekspertiisi eelnõule tegi õigusosakonna peaspetsialist Karina Torop (tel 625 6127) ning keeleliselt toimetas eelnõu õigusosakonna peaspetsialist Laura Ojava (tel 625 6523).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu § 2 sätestab, et kalapüügi- või vesiviljelustoodete tootja või töötaja koolitustoetus on vähese tähtsusega abi komisjoni määruse (EL) nr 717/2014, milles käsitletakse EL toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes kalandus- ja vesiviljelussektoris (ELT L 190, 28.06.2014, lk 45-54), artikli 3 tähenduses.

Eelnõu § 3 käsitleb toetuse saamiseks esitatavaid nõudeid.

Eelnõu § 3 lõige 1 sätestab toetuse taotleja, kelleks on kalapüügi- või vesiviljelustoodete tootmise või töötlemisega tegelev äriühing, kelle töötaja on osalenud äriühingu tasutud tööalase enesetäiendamise eesmärgiga täienduskoolitusel, ning kalapüügi- või vesiviljelustoodete tootmise või töötlemisega tegelev füüsilisest isikust ettevõtja, kes on osalenud või kelle ettevõtte töötaja on osalenud füüsilisest isikust ettevõtja tasutud tööalase enesetäiendamise eesmärgiga täienduskoolitusel (edaspidi *taotleja*).

Eelnõu § 3 lõige 2 sätestab täienduskoolitusasutuse pidaja, koolituse minimaalse kestuse ja ajavahemiku, mil koolitus peab olema toimunud. Toetust võib taotleda sellise tööalase enesetäiendamise eesmärgiga täienduskoolituse maksumuse osaliseks hüvitamiseks, mille korraldas täienduskoolitusasutuse pidaja täiskasvanute koolituse seaduse § 1 lõike 5 tähenduses või sellega võrdsustatud isik või asutus ajavahemikul toetuse taotlemisele eelnenud aasta 1. septembrist kuni toetuse taotlemise aasta 31. oktoobrini ning mille kestus oli vähemalt kuus tundi või kaheksa akadeemilist tundi.

Eelnõu § 4 käsitleb toetuse määra ja maksimaalsuurust.

Eelnõu § 4 lõige 1 sätestab abikõlblike kulude määra, milleks on kuni 50% abikõlblikest kuludest. Määra kehtestamisel oleme lähtunud komisjoni määruse (EL) 651/2014, ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (üldine grupierandi määrus) (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78) artikli 31 punktis 4 sätestatud määrast.

Eelnõu § 4 lõike 2 punktid 1 – 3 sätestavad 10% kõrgema toetuse määra, milleks on kuni 60% abikõlblikest kuludest. 10% kõrgemat toetuse määra saavad taotleda puudega töötaja, ebasoodsas olukorras olev töötaja või keskmise suurusega ettevõtja või selle töötaja. Puudega töötajat käsitletakse komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 artikli 2 punktis 3 sätestatud

tähenduses ning ebasoodsas olukorras olevat töötajat käsitatakse sama määruse artikli 2 punktis 4 sätestatud tähenduses. Keskmise suurusega ettevõtjat käsitatakse komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 I lisa artikli 2 punktis 1 sätestatud tähenduses. Ebasoodsas olukorras olevatel või puudega töötajatel on ikka veel väga raske tööturule siseneda ja seal püsida. Seetõttu oleme mõelnud suurema toetusmäära loomise läbi luua ettevõtjatele stiimul nende töötajate tööhõive suurendamiseks. Säärane abi avaldab positiivset mõju nii töötajate tööhõive tasemele kui ka võimaldab ettevõtjatel vähendada kulusid, mida nad muidu peaksid kandma.

Eelnõu § 4 lõige 3 sätestab kuni 70% toetuse määra abikõlblikest kuludest väikese suurusega ettevõtjale või selle töötajale. Väikese suurusega ettevõtjat käsitatakse komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 I lisa artikli 2 punktis 2 sätestatud tähenduses. Väikese suurusega ettevõtjale kehtestatud määr on kõrgem, et tõsta nende konkurentsivõimet turul vähendades nende koolituskulusid.

Eelnõu § 4 lõige 4 sätestab taotlejale antava toetuse maksimaalse suuruse, milleks on kahekordne Vabariigi Valitsuse kehtestatud kuupalga alammäär ühe töötaja kohta, kes on osalenud § 3 lõikes 2 sätestatud ajavahemikul tööalase enesetäiendamise eesmärgiga täienduskoolitusel, mille eest on tasunud taotleja. Alates 01. jaanuarist 2015. a on töötasu alammääraks 390 eurot.

Eelnõu § 4 lõige 5 sätestab, et toetuse andmisel võetakse arvesse komisjoni määruse (EL) nr 717/2014 artiklis 3 ettevõtja kohta sätestatud abi ülemmäära ja riigile kehtestatud vähese tähtsusega abi piirmäära. Ettevõtjale on kehtestatud komisjoni määruse (EL) nr 717/2014 artikli 3 lõikes 2 30 000 eurone ja riigile lisas sätestatud 3 930 000 eurone ülemmäär kolme eelarveaasta kohta.

Eelnõu § 4 lõige 6 sätestab, et toetuse andmisel arvestatakse üheks ettevõtjaks sellised ettevõtjad, kes on omavahel komisjoni määruse (EL) nr 717/2014 artikli 2 lõikes 2 sätestatud suhetes. Üks ettevõtja on eelnimetatud määruse mõistes kõik ettevõtted, mille vahel on vähemalt üks järgmistest suhetest:

- a) ettevõtte omab teises ettevõttes aktsionäride või osanike häälteenamust;
- b) ettevõttel on õigus ametisse määrata või ametist vabastada enamikku teise ettevõtte haldus-, juht- või järelevalveorgani liikmetest;
- c) ettevõttel on õigus rakendada teise ettevõtte suhtes valitsevat mõju vastavalt teise ettevõttega sõlmitud lepingule või selle asutamislepingule või põhikirjale;
- d) ettevõtte, kes on teise ettevõtte aktsionär või osanik, kontrollib vastavalt kokkuleppele kõnealuse ettevõtte teiste aktsionäride või osanikega üksi enamikku selle ettevõtte aktsionäride või osanike hääleõigustest.

Eesmärgiks on, et seotud ettevõtete rühma käsitatakse ühe ettevõtjana kui neile antakse vähese tähtsusega abi ning saaks pidada korrektset arvestust ettevõtjale kehtestatud 30 000 eurose ülemmäära kohta.

Eelnõu § 4 lõige 7 sätestab, et toetuse andmisel arvestatakse komisjoni määruse (EL) nr 717/2014 artikli 5 lõikes 1 ja 2 sätestatud vähese tähtsusega abi kumuleerimisreegleid. Need näevad ette, et juhul kui ettevõtja tegutseb kalandus- ja vesiviljelussektoris ja ka ühes või mitmes sektoris või tegevusvaldkonnas, mis kuulub komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes, reguleerimisalasse, võib kalandus- ja vesiviljelussektori tegevustele antava vähese tähtsusega abi kumuleerida sellis(t)ele muu(de)le sektori(te)le või tegevusvaldkondadele antava vähese tähtsusega abiga kuni määruse (EL) nr 1407/2013 artikli 3 lõikes 2 sätestatud ülemmääraneni, milleks on 200 000 eurot. Siinjuures peab liikmesriik tagama asjakohaste meetmetega, et kalandus- ja vesiviljelussektori tegevusele ei anta määruse (EL) nr 1407/2013 kohast vähese tähtsusega abi. Kui ettevõtja tegutseb nii kalandus- ja vesiviljelussektoris kui ka põllumajandusliku esmatootmise sektoris, võib komisjoni määruse (EL) nr 1408/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108

kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes põllumajandussektoris, kohaselt antud vähese tähtsusega abi kumuleerida kalandus- ja vesiviljelussektoris antud vähese tähtsusega abiga kuni 30 00 euronit tingimusel, et liikmesriik tagab asjakohaste meetmetega, et põllumajandusliku esmatootmise sektori tegevusele ei anta määruse 717/2014 kohast vähese tähtsusega abi. Asjakohasteks meetmeteks, millega kumuleerimist tagada oleksid näiteks tegevuse või kulude eristamine.

Eelnõu § 5 sätestab abikõlblikud kulud koolitustoetuse osalisel hüvitamisel.

Eelnõu § 5 lõige 1 sätestab, et toetust võib taotleda komisjoni määruse (EL) nr 651/2014, artikli 31 lõikes 3 nimetatud kulude osaliseks hüvitamiseks.

Eelnõu § 5 lõige 2 sätestab, et toetust võib taotleda tegelike kulude osaliseks hüvitamiseks ning taotleja tehtud kulutusi ei hüvitata osas, mida hüvitatakse, tasaarveldatakse või kustutatakse mõnel muul viisil.

Eelnõu § 6 käsitleb toetuse taotlemist.

Eelnõu § 6 lõige 1 sätestab, et toetuse taotlemiseks esitab taotleja Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ametile (edaspidi *PRIA-le*) taotluse ja muud nõutavad dokumendid selleks ettenähtud tähtajal. Toetuse taotluse esitamise tähtaja teatab PRIA ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Eelnõu § 6 lõige 2 sätestab toetuse taotlemiseks PRIA-le esitatavad dokumendid, milleks on lisades toodud nõuetele vastav taotlus ja taotleja kontserni liikmete kohta esitatav teave; täienduskoolitusasutuse pidaja väljastatud tunnistuse või tõendi koopia, millest nähtuvad andmed koolitusel osalenud isiku, täienduskoolitusasutuse pidaja ning koolituse toimumise aja, kestuse ja sisu kohta; täienduskoolitusasutuse pidaja poolt koostatud koolituse päevakava; ettevõtja kinnitus, et ta on täienduskoolitusasutuse pidaja väljastatud tunnistusel või tõendil märgitud isikuga sõlminud töölepingu, kui toetust taotletakse sellise koolituse maksumuse osaliseks hüvitamiseks, kus töötaja osales; koolitusteenuse osutamise eest tasumiseks täienduskoolitusasutuse pidaja väljastatud arve või arve-saatelehe koopia; maksekäsundi koopia või muu dokument, mis tõendab, et toetuse taotleja on koolituse eest tasunud. Kontserni liikmete kohta esitatavas teabes peab taotleja ettevõtja ära märkima tema ettevõttega seotud teised ettevõtted (ema- või tütarettevõtete ning lepingu või muul alusel taotleja üle valitsevat mõju omavad ettevõtted). Eesmärgiks on, et seotud ettevõtete rühma käsitatakse ühe ettevõtjana kui neile antakse vähese tähtsusega abi ning saaks pidada korrektset arvestust ettevõtjale kehtestatud 30 000 eurose ülemmäära kohta.

Eelnõu § 7 sätestab taotluse menetlemise ja toetuse maksmise tingimused ja korra.

Eelnõu § 7 lõige 1 sätestab perioodi, mille jooksul PRIA kontrollib vastavust toetuse saamise nõuetele ning otsustab taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise, selleks perioodiks on 20 tööpäeva toetuse taotluse saamisest arvates.

Eelnõu § 7 lõige 2 sätestab taotluse rahuldamata jätmise aluse kalandusturu korraldamise seaduse § 44 lõike 3 alusel, kui taotlus ei vasta komisjoni määruses (EL) nr 717/2014 ja käesolevas määruses eelnõus sätestatud tingimustele.

Eelnõu § 7 lõige 3 sätestab taotlejale makstava toetuse suuruse, mille PRIA arvutab arvestades taotleja tasutud koolitusteenuse maksumust, toetuse määra, toetuse maksimaalset suurust ning kalandusturu korraldamise seaduse § 46 lõikes 1 sätestatud piirmäära ja lõikes 4 sätestatud ülemmäära.

Eelnõu § 7 lõige 4 sätestab perioodi, mille jooksul PRIA maksab toetuse taotluses märgitud arvelduskontole, selleks on kümne tööpäeva alates toetuse maksmise otsuse tegemisest arvates.

Eelnõu § 8 sätestab dokumentide säilitamise perioodi. PRIA säilitab esitatud taotlusi ja nendes esitatud andmeid tõendavaid dokumente kümme aastat toetuse maksmisest arvates.

Eelnõu §-s 9 on rakendussätted. Alates 1. juulist 2015. a jõustub uus täiskasvanute koolituse seadus, mistõttu on eelnõus juba selles seaduses tehtud muudatustega arvestatud. Tegemist on terminite osas toimunud muutustega, näiteks täiskasvanute koolitusasutus on uue täiskasvanute koolituse seaduse § 1 lõike 5 kohaselt täienduskoolitusasutuse pidaja ning termin tööalane koolitus on määruse eelnõu tekstis Haridus- ja Teadusministeeriumi ettepanekul asendatud terminiga tööalase enesetäiendamise eesmärgiga täienduskoolitus.

Seetõttu on lõikes 1 sätestatud, et toetust võib taotleda sellise tööalase koolituse maksumuse osaliseks hüvitamiseks, mille korraldas ajavahemikul 31. oktoobrist 2014. a kuni 30. juunini 2015. a täiskasvanute koolituse seaduse §-s 2 nimetatud täiskasvanute koolitusasutus ning mille kestus oli vähemalt kuus tundi või kaheksa akadeemilist tundi.

Lõikes 1 sätestatud juhul peavad § 6 lõike 2 punktides 2–4 nimetatud dokumendid olema väljastatud täiskasvanute koolituse seaduse §-s 2 nimetatud täiskasvanute koolitusasutuse poolt.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas komisjoni määrusega (EL) nr 717/2014, milles käsitletakse EL toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes kalandus- ja vesiviljelussektoris ning kooskõlas komisjoni määrusega (EL) nr 651/2014, ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (üldine grupierandi määrus) teatud mõistete osas.

4. Määruse mõjud

Määruse jõustumine annab kalapüügi- või vesiviljelustoodete tootjale või töötlejale võimaluse taotleda 2015. aastal koolitustoetust. Koolituskulude osalise hüvitamisega aidatakse kaasa kalandus- ja vesiviljelussektori konkurentsivõime tõstmisele. Väikese suurusega ettevõtjale, ebasoodsas olukorras ja puudega töötajatele suurema toetusmäära kehtestamise läbi luuakse ettevõtjatele stiimul kõnealuste töötajate tööhõive suurendamiseks. Selline abi avaldab positiivset mõju nii töötajate tööhõive tasemele kui ka võimaldab ettevõtjatel vähendada koolituskulusid.

5. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

2015. aastal kalandusturu korraldamiseks antav kalamajanduslik vähese tähtsusega abi ning muu kalamajanduslik abi andmiseks vajalikud kulutused summas 20 000 eurot on ette nähtud 2015. aasta riigieelarve seaduse § 1 osa 6 jao 8 liigi 20 kontos 450. 25. veebruari 2015. aasta põllumajandusministri käskkirjaga nr 38 nähti ette koolitustoetuseks 5000 eurot.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile ning Haridus- ja Teadusministeeriumile. Mõlemad ministeeriumid esitasid eelnõu osas ettepanekuid, milledest enamusega on eelnõus arvestatud.

Eelnõu esitati samuti tutvumiseks ning ettepanekute tegemiseks kalapüügi- ja vesiviljelusettevõtjad esindavatele erialaliitudele (Eesti Kalaliit, Eesti Kalurite Liit, Kala- ja Vähikasvatajate Liit) ning PRIA-le. Erialaliitudelt ettepanekuid eelnõu muutmiseks ei esitatud, PRIA-lt laekunud ettepanekutega arvestati.

(allkirjastatud digitaalselt)

Ants Noot

Kantsler